
HET AMSTERDAMS LYCEUM
OLO-BULLETIN

nummer 12, juli 1993

OUD-LEERLINGENORGANISATIE
van
HET AMSTERDAMS LYCEUM

Redactie OLO-bulletin

Donald Koppel
Oostelijk Halfroond 42
1183 GB Amstelveen
tel.: 020-6452772

OLO-secretariaat

Paula van Cleef-Joachimsthal
Heinzestraat 25
1071 SL Amsterdam
tel.: 020-6719159
fax : 020-6648529

OLO-bestuur

Eric Ros
Paula van Cleef-Joachimsthal
Tine van Gelderen
Maarten Lemberger
Reina Spier-van der Woude
Alfred de Swarte

bankrekening OLO: 46.78.07.493
(Postbankrekening ABN-AMRO: 2391)

foto's pag.5 en 11:

bijeenkomst 13 februari:

lay out/DTP:

druk:

Marlies Rekkers

Donald Koppel en Rob Hendriks

Maria Boschman en Leszek Sczaniecki

Papyro Drukwerkproducties, Amsterdam

Van de redactie

Dit OLO-bulletin maakt het eerste dozijn sinds de wederopstanding vol. Op die wederopstanding wees de huidige rector van het Amsterdams ook nog eens in zijn speech ter gelegenheid van de onthulling van het beeld van zijn oudste voorganger.

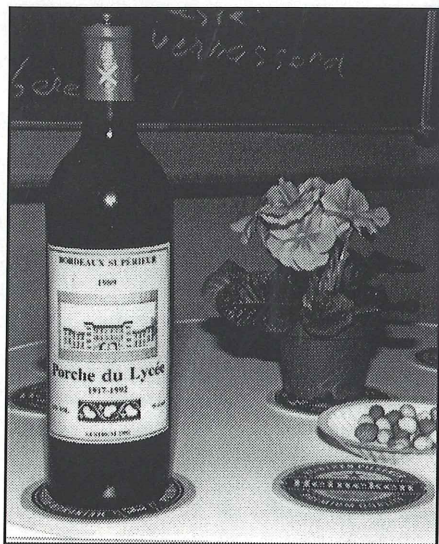
Meer over de onthulling vindt u elders in dit nummer.

Wat treft u nog meer aan?

- Gijs de Swarte oud-leerling/journalist interviewde Jannes Limperg, de maker van het beeld, en oud-leerling;
- de feestrede van Nelle Spitz-van Oss ter gelegenheid van de aanbidding van het beeld;
- een voortzetting van de fragmenten uit de memoires van Annie Cohn-van Amstel;
- een artikel van André Schwab over onze onvolprezen en beroemde Drietand;
- en een artikel over hetzelfde onderwerp, dat wij met toestemming overnamen uit "Roeien", het orgaan van de Kon.Ned.Roeibond;
- Kees Keg en Magda van Meurs-Westerveld deden verslag van een reünie van de jaargang 1949/50;
- helaas opnieuw een In Memoriam: in januari is Hans Swart overleden, oud-leerling (1933) en oud-docent.

Na een ziekte van enkele maanden is op 24 mei j.l., 53 jaar oud, Henk Burger overleden, leraar Nederlands en geschiedenis. Op pagina 23 drukken wij de door de school geplaatste advertentie af, maar het spreekt vanzelf dat wij in het volgende bulletin aandacht zullen besteden aan deze markante persoonlijkheid.

Donald Koppel (1962)

Een speciale dies

Dit jaar staat de inmiddels alweer traditioneel geworden OLO-borrel ter gelegenheid van de Dies in het teken van de onthulling van het borstbeeld van onze eerste rector, Dr Gunning.

Omdat niet iedereen in de ruimte rond het strafbankje past, is er in de aula een meer dan levensgroot (maar was Gunning ook niet "greater than life") videoscherm geplaatst waarop de vele belangstellenden de plechtigheid kunnen volgen.

Na een gevoelige toespraak van Nelle Spitz-van Oss verrichten, onder het oog van vele generaties Gunning, twee leerlingen - Ruben Gersons (regent) en Sacha Ourikh (vertegenwoordigster van de onderbouw) - de onthulling van het door Jannes Limperg vervaardigde brons door het wegtrekken van een blauw-witte doek. De heer Schoonveld aanvaardt het geschenk in dank met een prachtige speech, die wij hier helaas niet kunnen afdrucken omdat ik zelf bezig was met fotograferen, de speech niet op papier stond en ook niet op de band werd vastgelegd.

Het valt ons trouwens op dat de huidige rector graag teruggrijpt op de oprichter van onze school. Wij noemen het installeren van nieuwe leerlingen in de aula.

De markante kop van Gunning vraagt natuurlijk wel om een toepasselijke bijnaam. Amsterdammers moeten die kunnen bedenken. Hier vast een paar suggesties: "onze Ouwe" of "big Brother".

Schoonveld zal in ieder geval elke keer als hij de rectorkamer verlaat de priemende blik van de grote pedagoog op zich voelen rusten.

Na de onthulling gaan de genodigden naar de aula waar een uit volle borst "Kom laat blij ons lied weerklinken" wordt ingezet. Uiteraard wordt er ook voor een passende muzikale omlijsting gezorgd: Yvonne Lotichius-van Geest, Klaas Boon en Pros Ter Meulen vertolken Dvoràk.

Deze Diesborrel, een co-productie van de school en de OLO, staat verder nog in het teken van een zeer goede wijn. Door een misverstand bij de catering is er nauwelijks rode wijn voorhanden. De beroemde Cuvée Porche du Lycée - de speciale lustrumbotteling - biedt uitkomst.

Nooit was de prijs-prestatie voor OLO-borrelgangers zo genereus. De thuisblijvers hadden pech.

Donald Koppel (1962)

Onthulling beeld Dr C.P. Gunning

Toespraak van Nelle Spitz-van Oss:

De commissie is verheugd dat het zover is. Jannes Limperg maakte een mooi beeld. We hebben veel respect voor zijn artistieke prestaties en zijn zeer vergenoegd zoals onze samenwerking was: heel prettig.

Het beeld is een uiting van de persoon van de heer Gunning. Zijn gezag, overwicht, de grote uitstraling van de idealist, de welwillendheid, het blij, de paedagoog in hart en nieren en het plechtige. De heer Gunning was een plechtige man.

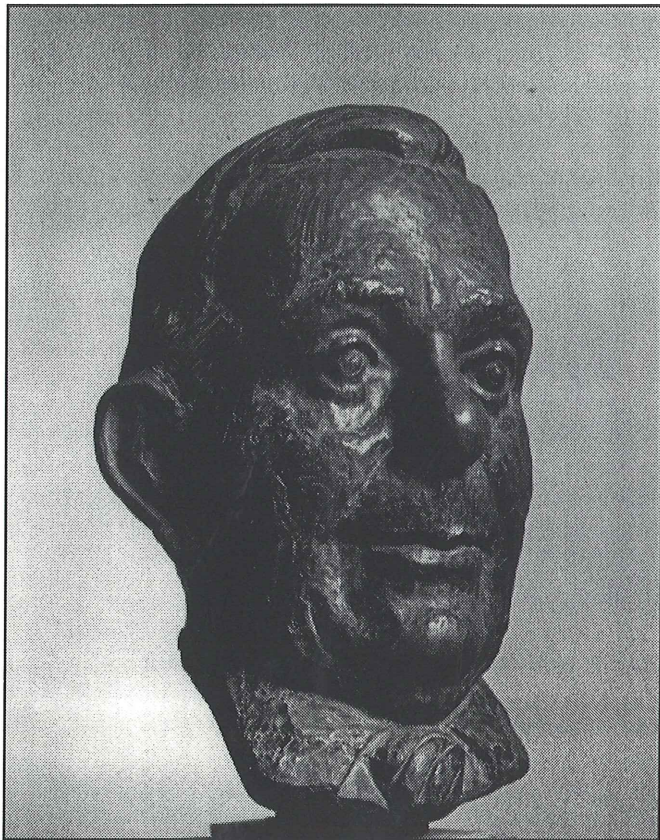
Al 55 jaar ruim ben ik bevriend met Ethie, één van de dochters van de heer Gunning. Hierdoor had ik het voorrecht daar vaak thuis te komen, af en toe mee te eten en ik mocht ook mee met vacaties. Ik heb hem hierdoor zo goed leren kennen. Ik was erg op hem gesteld.

Eén ding had de heer Gunning thuis niet: gezag. Of misschien had hij het wel, maar thuis had hij het niet nodig. Mevrouw Gunning was het hart van het gezin. Zij had gezag, organisatietalent, regelde alles op een voorname en lieve wijze. Het was een grote huishouding met veel kinderen, eigen en andere, die gewoon mee opgevoed werden en ook op het Amsterdams Lyceum zaten. Gezellig gezin. Samen met mevrouw genoot de heer Gunning zichtbaar, ontspannen, blij. Mevrouw Gunning gaf hem daar de ruimte toe; ook om thuis rustig te werken voor de school, of om zijn vele lezingen voor te bereiden die hij door het hele land gaf. Een gelukkig mens was hij; te zien in dit beeld.

Als je in de hoogste klas van de lagere school zat, kwam Gunning op een dag de klas binnen, om vast kennis met je te maken. Torenhoog boven de bank keek hij welwillend naar je en zei vriendelijke dingen. En later was er de baby-show, zoals mijn broer, die in een hogere klas zat, dat noemde; of misschien was het de officiële naam ervoor. Alle nieuwe eerste klassers stonden buiten op het trottoir aan de kant van de De Lairessestraat vlakbij de poort waar Lange tenslotte de deur openmaakte. Intussen werden we, de jongens nog in korte broek, als klein grut bekeken door leerlingen uit hogere klassen. Eén of twee dagen voor de school begon werden de eerste klassen officieel geïnstalleerd in de aula door de heer Gunning, die ons van de kathedraal toesprak. Heel plechtig. En de meisjes kregen in de kleuren van het Amsterdams Lyceum een strikje, de jongens een stropdas.

Gunning zorgde ervoor elke leerling door en door te leren kennen. Ik geloof dat dit zijn uitgangspunt was, de basis in zijn paedagogische principes. Niet alleen op cijfers, op prestaties letten; maar de hele karakterstructuur van het kind, de aanleg, gaven, de dingen die hij juist niet kan, en het nest waar hij uitkomt, doorgronden.

Meteen na de oorlog legde hij er zich op toe dat alle leerlingen en vooral zij die door de oorlog geleden hadden weer verder konden op school, door allerlei faciliteiten, met de grootste aandacht en zorgvuldigheid.

Dr C.P. Gunning
eerste rector van deze school

Mei 1947 was zijn gedenkboek van alle door de oorlog omgekomen leraren en leerlingen gereed. Bijna 90 in getal. Ieder van hen kreeg een eigen persoonlijk verhaal en de meesten een foto. Een kostbaar boek voor altijd en uniek in Nederland. Ik vind dit één van de mooiste en bijzondere dingen waar de heer Gunning zich met hart en ziel voor heeft ingezet.

Bij onenigheid thuis over loopbaankeuze kon een lyceïst altijd op de steun van de heer Gunning rekenen, die alles van deze leerling wist en bij de ouders thuis een goed pleidooi kon houden, soms doorslaggevend.

Ik geloof dat de heer Gunning ons allen veel heeft meegegeven: aan stijl, aan betrokkenheid met anderen, aan saamhorigheid; en mogelijk hebben we ook wat sociale bewogenheid van hem geleerd.

Het comité ontving tijdens de actie om het plan voor deze beeltenis van Dr Gunning te realiseren vele adhesiebetuigingen, waarvan ik nu een paar zal voorlezen:

- *Dit had er allang moeten zijn. Ondersteunt initiatief van harte, overtuigd, sterk.*
- *Uitstekend idee.*
- *Had al veel eerder moeten gebeuren.*
- *Laat dit late memento een plaats krijgen die recht doet aan zijn baanbrekende werk voor de onderwijsvernieuwing.*
- *Het beeld verdient een centrale plaats.*
- *Als iemand het verdient, dan is het onze oude rector wel.*
- *Lofwaardig initiatief.*
- *Wij hadden alleen maar goede herinneringen aan deze energieke voortvarende man, die een unieke balans hield tussen zijn staf en leerlingen. Het was voor mij een groot voorrecht hem persoonlijk te hebben leren waarderen (de laatste van de 3 op het Lyceum). De cheque is ook als nagedachtenis aan mijn broer en zuster als bijdrage aan de beeltenis. Veel geluk met jullie onderneming.*
- *I fully support your initiative for this worthy cause.*

- *Ik heb nog zulke leuke herinneringen aan die lieve man van toen hij bij ons gelogeed heeft op zijn reis door de US.*
- *Daarbij in veel kleiner formaat portretten van alle volgende rectores.*
- *Fotogalerij van alle rectoren lijkt me ook wel wat, bijv. in een gang of op de trap.*

En nu willen we graag dit beeld aanbieden aan de school, in de persoon van de rector, de heer Schoonveld. De onthulling zal gebeuren door de regent, Ruben Gersons en de vertegenwoordigster van de onderbouw, Sacha Ourikh.

Nelle Spitz-van Oss tijdens haar toespraak

de onthulling door Ruben Gersons en Sacha Ourikh

*de heer Schoonveld bedankt
het Comité en de OLO*

3 generaties Gunning

Jannes Limperg, Beeldend kunstenaar

Gewoon dingen maken.....

Het beeld van de voormalige rector Gunning in de gang naar de aula is gemaakt door oud-leerling en beeldend kunstenaar Jannes Limperg. Na zijn eindexamen volgde hij een geheel eigen weg, die hem uiteindelijk terug zou brengen op zijn oude school. Iets waar hij zeer gelukkig mee is.

“Ik heb altijd gemaakt wat er in me op kwam”, zegt Jannes Limperg. “Je vastleggen op een bepaalde vorm of een deelgebied van de kunst, dat is voor mij blijkbaar niet weggelegd.” Hij deed eindexamen gymnasium in het begin van de jaren zestig. En was - toen al - vastbesloten kunstenaar te worden. “Aan de ene kant heb ik al van heel jongs af aan geweten dat ik dit ging doen”, zegt hij. “Maar ik geloof dat ik het pas echt kon formuleren dank zij het Amsterdams Lyceum. Het is nu eenmaal zo dat je juist in die periode van je leven erg ontvankelijk bent voor allerlei indrukken. En al die zaken in het leven die niet direct met het conventionele ‘leren’ te maken hebben kwamen op het Amsterdams aan de orde.

Daardoor werd het wel steeds duidelijker voor me hoe ik verder zou gaan. Daarvoor is een school onder meer. En ik heb dan ook een zeer goed gevoel aan mijn tijd op het Amsterdams overgehouden.”

Jannes volgde de Rijksakademie voor Beeldende Kunsten en liet zich vervolgens vooral leiden door wat er op zijn weg kwam. “Een tijd heb ik in psychiatrische inrichtingen gewerkt”, zegt hij. “En in de gevangenis. Prachtig werk. Dan kreeg ik weer een opdracht van een cultuurvereniging om een beeld te maken. Of deurkrukken van het FNV-gebouw. Een aantal raampanelen in Deventer. Op een gegeven moment zag ik een voorstelling van Dogtroep. En vervolgens ben ik een lange periode met beeldend theater bezig geweest. Zo is het altijd doorgegaan.”

Hoewel hij in zijn loopbaan dus met allerlei facetten van de beeldende kunst bezig is geweest, heeft het beeldhouwen altijd een belangrijke plaats ingenomen. “Deze opdracht, om een beeld van de heer Gunning te maken, paste dan ook uitstekend in mijn lijn”, zegt hij. “Beeldhouwen is altijd een liefde gebleven. En dit gaf me in zekere zin ook de mogelijkheid vorm te geven aan het gevoel dat ik heb over mijn tijd op het Amsterdams. Ik heb de heer Gunning niet zelf gekend. Maar ik heb met veel mensen over hem gepraat. En hij staat bekend als een zeer beminnelijk mens. Iemand die ook uitzonderlijk veel aandacht voor de mensen om zich heen had. En ook is hij voor een belangrijk deel degene die dat concept van ‘meer leren dan alleen lesjes’ heeft ingevoerd. Dat heb ik in het beeld proberen te leggen.”

“Een van de problemen met het beeldhouwen van een portret is”, zo zegt Jannes Limperg, “dat het heel snel de richting van het karikaturale op kan gaan. Dat had ik voortdurend in mijn hoofd”, zegt hij. “Het is een portret, dus het moet goed lijken. Maar je kan daarin niet te ver gaan. Ik heb voor wat betreft dit beeld de afgelopen maanden wel hier en daar de stemming gepeild. En ik geloof dat het wel goed ontvangen is. In dit vak twijfel je over de wegen die je kan inslaan. Op de langere termijn, maar natuurlijk ook bij de uitvoering van een opdracht. Dus als men er dan blij mee is, is dat iedere keer toch weer een heel prettig gevoel.”

Gijs de Swarte (1979)

Halo op 't feestelijk samenzijn...

Het was voor velen van ons altijd een stille wens, dat zich ooit eens de gelegenheid zou voordoen de klasgenoten van weleer bij elkaar te brengen. Behept met deze gedachte namen ondergetekenden het initiatief, te trachten deze wens te realiseren. En zie daar... het lukte na 43 jaar!

Het nieuwe OLO- adresboek (1992) vormde de helpende hand om de LE 1949-1950 eindexamenklassen bij elkaar te brengen in het rustieke restaurant "Meerzicht" bij de Bosbaan in Amsterdam.

Van de 44 namen bleken uiteindelijk 3 mensen, ondanks navraag en veel spuurwerk, onvindbaar te zijn.

Dat Rob van Krieken ons in 1991 was ontvallen, was ieder bekend.

Acht van ons wonen in het buitenland (U.S.A., Canada, Nieuw Zeeland, Frankrijk, Duitsland, Engeland en België).

Manfred Aschner (U.S.A.) schreef ons een lange brief, Els du Mée kwam speciaal over uit Londen en Geerteke Verkade uit het Belgische.

Van de 30 positieve reacties hebben tenslotte 25 klasgenoten elkaar kunnen omhelzen, helaas moesten 5 op het laatste moment verstek laten gaan.

Voor velen gaf dit samenzijn het gevoel alsof we elkaar gisteren voor het laatst hadden gezien. De warmte van onderlinge verbondenheid straalde bij iedereen, we stonden niet tegenover elkaar, maar naast elkaar. Om dan vervolgens steeds weer te horen: "Zeg, jij bent niets veranderd".

Op die zonnige zaterdagmiddag 27 maart 1993 om 16.00 uur stond de koffie klaar, versierd met een oer-hollandse - speciaal gebakken - warme gevulde koek (gelijk als vanouds op ons schoolplein). Dit alles om ons daarmee hartelijk te verwelkomen. Want velen kwamen toch maar van verre.

Een grijs gedraaide band vertolkte muziek uit de 40er en 50er jaren, die tijdens dit treffen weldadig op de achtergrond klonk, terwijl rondom een hoektafel vele herinneringen naar boven kwamen. Er lagen foto's, albums en oude Halo's, maar ook prentbriefkaarten van het Maarten Maartenshuis in Doorn met de handtekeningen en goede toekomstwensen van de laatste (1949) werkweek.

Toen Kees onlangs thuis een kast opruimde vond hij tot zijn vreugde een gedicht, dat Bob Doyer vlak voor het eindexamen in 1950 had geschreven. Daarin werden velen van de aanwezigen met name genoemd. Bob heeft het voor een zeer aandachtig "publiek" nu weer voorgelezen. Het leek alsof het zich gisteren afspeelde.

Tijdens de soep, de pannenkoeken en het ijs, kwamen - in steeds wisselende combinaties van de aanzittenden - de diepere gesprekken op gang. Een mengelmoes van verleden, heden en toekomst, springend over de tussenliggende tijd.

Halo op 't feestelijk samenzijn...

Het was voor velen van ons altijd een stille wens, dat zich ooit eens de gelegenheid zou voordoen de klasgenoten van weleer bij elkaar te brengen. Behept met deze gedachte namen ondergetekenden het initiatief, te trachten deze wens te realiseren. En zie daar.... het lukte na 43 jaar!

Het nieuwe OLO- adresboek (1992) vormde de helpende hand om de LE 1949-1950 eindexamenklassen bij elkaar te brengen in het rustieke restaurant "Meerzicht" bij de Bosbaan in Amsterdam.

Van de 44 namen bleken uiteindelijk 3 mensen, ondanks navraag en veel speurwerk, onvindbaar te zijn.

Dat Rob van Krieken ons in 1991 was ontvallen, was ieder bekend.

Acht van ons wonen in het buitenland (U.S.A., Canada, Nieuw Zeeland, Frankrijk, Duitsland, Engeland en België).

Manfred Aschner (U.S.A.) schreef ons een lange brief, Els du Mée kwam speciaal over uit Londen en Geerteke Verkade uit het Belgische.

Van de 30 positieve reacties hebben tenslotte 25 klasgenoten elkaar kunnen omhelzen, helaas moesten 5 op het laatste moment verstek laten gaan.

Voor velen gaf dit samenzijn het gevoel alsof we elkaar gisteren voor het laatst hadden gezien. De warmte van onderlinge verbondenheid straalde bij iedereen, we stonden niet tegenover elkaar, maar naast elkaar. Om dan vervolgens steeds weer te horen: "Zeg, jij bent niets veranderd".

Op die zonnige zaterdagmiddag 27 maart 1993 om 16.00 uur stond de koffie klaar, versierd met een oer-hollandse - speciaal gebakken - warme gevulde koek (gelijk als vanouds op ons schoolplein). Dit alles om ons daarmee hartelijk te verwelkomen. Want velen kwamen toch maar van verre.

Een grijs gedraaide band vertolkte muziek uit de 40er en 50er jaren, die tijdens dit treffen weldadig op de achtergrond klonk, terwijl rondom een hoektafel vele herinneringen naar boven kwamen. Er lagen foto's, albums en oude Halo's, maar ook prentbriefkaarten van het Maarten Maartenshuis in Doorn met de handtekeningen en goede toekomstwensen van de laatste (1949) werkweek.

Toen Kees onlangs thuis een kast opruimde vond hij tot zijn vreugde een gedicht, dat Bob Doyer vlak voor het eindexamen in 1950 had geschreven. Daarin werden velen van de aanwezigen met name genoemd. Bob heeft het voor een zeer aandachtig "publiek" nu weer voorgelezen. Het leek alsof het zich gisteren afspeelde.

Tijdens de soep, de pannekoeken en het ijs, kwamen - in steeds wisselende combinaties van de aanzittenden - de diepere gesprekken op gang. Een mengelmoes van verleden, heden en toekomst, springend over de tussenliggende tijd.

Er was veel hilariteit, en vreugde en blijdschap om deze samenkomst te kunnen beleven, ondanks al hetgeen een ieder van ons in de afgelopen jaren heeft meegemaakt. De vraag werd dan ook gesteld: moeten we weer 40 jaar wachten om elkaar te ontmoeten?

Bij het afscheid kreeg ieder een penlight mee om de donkere weg door het park naar huis te vinden (eveneens als vanouds!).

Het was heel fijn om het "oude" stel bij elkaar te zien: Look Bakker, Marion Bergenthal, Egbert Blokzijl, Elly de Bruin, Gré Donker, Bob Doyer, Rein Ellerbroek, Hans Fritsche, Irma Gerritsen, Hannie Jensch, Els du Mée, Rina Michels, Frits Moll, Jaap Mulder, Paul Reens, Paul Richter, Teddie Ter Wee, Geerteke Verkade, Henk Visser, Pim van de Wall Bake, Jan Walstra, May Wilschut, Rie de Wit.

Zojuist ontvingen wij het droeve bericht dat onze klasgenote Emmy van Gelder op 24 april j.l. in Montreal is overleden.

mei 1993

Magda Westerveld, Kees Keg

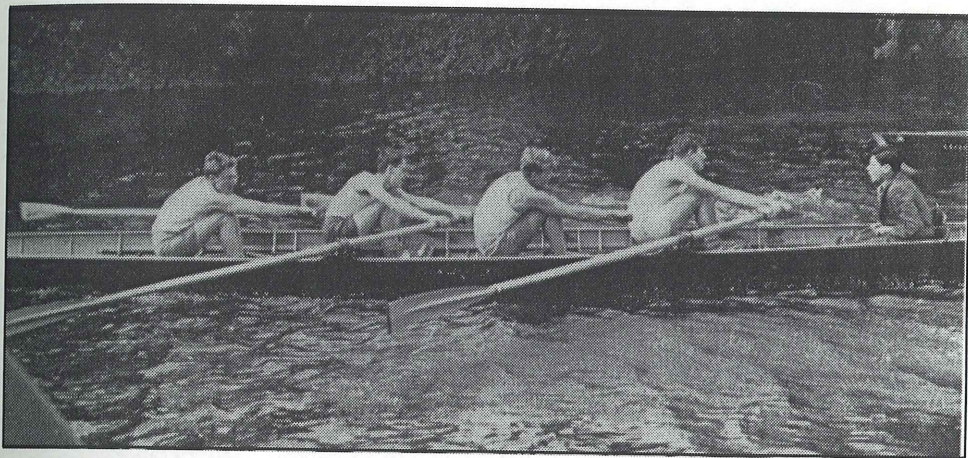
("Zeg, jij bent niets veranderd....")

6e klas L.E. in 1950 met in hun midden de heer Beetz

Naast oude programma's ("prijs 25 cent") en kranteknipsels, vond ik een overzicht van alle geroeide wedstrijden met de namen van onze roeiers en waarachtig ook nog wat foto's. Eén ervan toont gewonnen prijzen: FAMOS-krans, Van Leeuwen-Tydeman beker, Wisselkrans Amsterdamsche Roeibond, HALO-Drietand beker, Beker Gemeente Amsterdam. De Van Leeuwen-Tydeman beker was een speciale prijs om het jeugdroeien te bevorderen en hoewel die permanent voor de school werd gewonnen, mis ik die in de prijzenkast. Waar zou hij gebleven zijn???

Dan nog een paar foto's van de jaarlijkse wedstrijd HBS/Gymnasium in mei 1938, dit keer door HBS gewonnen. Ton Drilling, met wie ik zo vaak in één boot heb gezeten, was toen slag bij Gymnasium.

*de winnende HBS-ploeg in mei 1938: Frits Eggink, Just Montijn,
André Schwab, Ernst van der Zee, Johnny Rood*

Zelfs zie ik met enige verbazing uit mijn overzicht dat in 1942 nog een wedstrijd tussen leerlingen en oud-leerlingen werd geroeid.

Nostalgie in optima forma, maar aan de Drietand heb ik vele goede herinneringen. Waar blijft de tijd.

André Schwab (1940)

In het novembernummer van "Roeien", het orgaan van de Koninklijke Nederlandse RoeiBond, stond een aardig artikel over De Drietand. We plaatsen de tekst met dank aan de schrijfster.

Scholieren roeien bij 'Drietand'

Een zonnige herfstmiddag in Amsterdam-Zuid. Een wijk, die aan het begin van de eeuw gepland werd door idealistische bouwmeesters. Het is er mogelijk om, zoals in de Volkskrant van 9 oktober aangehaald wordt, 'grootsteeds te kuieren over schier verkwistend breede, goed-geplaveide trottoirs'. En zo kuier ik dan langs de Olympiakade langs het Noorder-Amstelkanaal naar de brug bij het van Heutsz-monument, waar de enige scholierenroeivereniging van Nederland ligt.

Men wilde de bewoners van dit stadsgedeelte alle ruimte geven. Amsterdam-Zuid ligt voor een groot gedeelte aan het water, dat stroomt langs een menigte van voornam aandoende kades. Een tijdverdrijf dat in deze omgeving uitstekend past is natuurlijk roeien, en daar moet je liefst zo jong mogelijk mee beginnen. Tegelijk met de bouw van Het Amsterdams Lyceum aan het Valeriusplein werd er voorzien in de oprichting van een roeivereniging voor de scholieren. Directeur C.P. Gunning, die nog betrokken was geweest bij de oprichting van de K.N.R.B., zag zijn kans schoon om zijn liefde voor het roeien op zijn oplettende studenten over te brengen. Toen in 1930 de brug die het Olympiaplein en het Valeriusplein met elkaar verbond werd gebouwd, hield men ruimte vrij voor een botenloods.

Het torentje terzijde van de brug dat toegang tot de roeivereniging 'De Drietand' verschaft, heeft in de loop der tijd nog een andere functie gekregen, die de bezoeker niet kan ontgaan. Frans Eerkens, natuurkundeleraar en coach, roffelt krachtig op de deur en roept: 'Hallo, ik ben er weer!'. Binnen is enig gestommel waarneembaar, waarna er een slaperige krullekop opduikt die ons beleefd gedag zegt alvorens zich weer in het torentje terug te trekken. Een oud-lid, licht Eerkens toe, die zijn studietijd in dit tot studentenkamer omgebouwde onderkomen, riant liggend, mag doorbrengen.

Het botenhuis ligt in de holle brugpijler en is smal, heel smal. Ik schuif met mijn rug tegen de muur langs de skifs, C-2's, een C-4 en wat kano's. Er is een ruimte met wat oude banken, een 'rommelhok' waar reparaties verricht worden en een douche waar de torenbewoner gebruik van mag maken.

Iedere vrijdagmiddag van 1 tot 6 mogen leerlingen van het Lyceum, mits zij lid zijn van de

vereniging, roeien en kanoën op de gracht.

Dat er enige controle op hun verrichtingen is, spreekt vanzelf. Iedere aankomende roeier moet in het bezit zijn van het 'drijfdiploma', een bewijs van het vermogen om binnen het zicht van de vereniging in ieder geval rechtop te kunnen blijven zitten in een skif.

De bijbehorende kennis van de reglementen wordt (we zijn tenslotte op een middelbare school) schriftelijk overhoord, met cijfers. De roeivaardigheid leert Eerkens de kinderen cybernetisch, dus op het water, aan. Via vliegtuigje spelen en tikkertje doen op het water raken ze vanzelf vertrouwd met boten als de 'Nader tot U' en de 'Op weg naar het Einde'. De kano 'Tijgertje' is heel populair onder de nieuwe leden, daar vaar je zo mee weg. Een kijkje op de brugklasmiddag, voor aspirant-leden, laat zien dat de iets gevorderde roeiers dolgraag hun kennis doorgeven. Met het materiaal wordt zorgvuldig omgegaan, al is de reddingsboot nogal eens uit zicht omdat je daar minstens met z'n drieën in kunt.

De scholieren leren niet alleen roeien op de 'Drietand', ze beheren de vereniging voor een groot gedeelte zelf. (Het Lyceum springt bij de met de huur van de botenloods en de verzekering).

Al vanaf het allereerste begin heeft 'de Drietand' een leerlingenbestuur gekend. Zo leren ze zich verantwoordelijk te voelen voor hun eigen vereniging, en dat er een ruimte in de loods is waar je lekker ongestoord tot 's avonds laat kunt blijven zitten, is natuurlijk ook niet weg. Eerkens licht het probleem toe waarmee hij zich geconfronteerd ziet: fanatieke leden, die vaak roeien en ook aan de wedstrijden mee willen doen, kosten veel tijd. Ze kunnen wel een eigen sleutel krijgen en vrijstelling van de normale gymlessen, maar om elke zaterdag deelnemers aan jeugdwedstrijden te begeleiden gaat Eerkens eigenlijk te ver. Al vindt hij het nog zo leuk om 'de Drietand' in de programmaboekjes vermeld te zien, iemand die echt verder wil zal toch uit moeten wijken naar een burgervereniging. Eerkens is zeer geïnteresseerd in het scholierenroeien, hij is al jaren bij 'de Drietand' betrokken. Naast het coachen zorgt hij ervoor dat de groep niet uiteenvalt in vriendenclubjes, zodat nieuwe leden zich niet eenzaam voelen. De meeste reparaties verricht hij zelf. Met veel plezier organiseert hij evenementen zoals de jaarlijkse tocht naar Uithoorn en Abcoude, waarbij overnacht wordt in zeeverkennerhshonken. Bij de roeiwedstrijden tussen leraren en leerlingen wordt door de hele school meegeleefd. En ach, al zullen er weinig mensen 5x per week bij 'de Drietand' roeien, er straalt een enorm enthousiasme van de leerlingen af. En oud-lid Van Thijn is uiteindelijk toch redelijk terechtgekomen?

Lindy Jense

Memoires (vervolg)

In ons vorig bulletin lieten wij u kennismaken met de memoires van mevrouw Annie Cohn-van Amstel; we hebben hieruit nog een gedeelte overgenomen, beginnende met nog een paar herinneringen aan juffrouw Krijn.

Schrijfsters bijzonder goede geheugen voor details strekte zich blijkbaar ook uit tot de coiffure en de kleur van de ogen van haar docenten.....

Juffrouw Krijn had ook erg aardige initiatieven. Op een dag zei ze: "neem een vel papier voor je"... We schrokken ons dood: onverwacht schriftelijk! Maar ze vervolgde: "schrijf daar op, hoe je van hier naar het Oost-indisch huis komt. Niet: met die of die tram, maar precies elke straat van de route noemen als je die zou lopen of fietsen." Toen de resultaten niet erg bevredigend waren, gaf ze meteen een les over de binnenstad van Amsterdam en het ontstaan en de ontwikkeling daarvan en daarna ging ze met ons een stadswandeling maken.

Toen ze in de eerste les in de 6de klas, na de grote vakantie, bij een algemene vraag merkte dat wij nauwelijks wisten hoe ons land bestuurd werd, laat staan hoe de politiek in elkaar zat, bombardeerde ze meteen het eerste uur maandagochtend tot les in staatsinrichting en elke week moest een leerling in eerste kwartier een 'politiek weekoverzicht' geven. Zelf had ze ons al een uitstekend overzicht van de toenmalige politieke partijen gegeven. Ik herinner me nog de Vrijheidsbond, de R.K. Staatspartij, R.K. Volkspartij, SDAP en Communisten; van de Christelijke partijen had je o.a. de Antirevolutionairen. Ik meen dat juffrouw Krijn 7 partijen behandelde. Geen enkele daarvan beviel me 100% aan de hand van haar opsomming van programmapunten, maar ik herinner me wel dat alleen de 'Vrijheidsbond' voor mij zóveel punten had waar ik het mee eens was, dat ik daar wel op zou willen stemmen. Toen ik dat thuis vertelde, zei mijn grootvader uit de grond van zijn hart: "Goddank". Er werd thuis anders nooit over politiek gepraat, maar hij mopperde af en toe wel: "Die rooien weten alleen maar van eisen, plichten kennen ze niet". Over communisten werd helemaal niet gepraat, maar ik voelde wel, dat dat een soort van staatsgevaarlijke organisatie was, die in het geniep revolutie voorbereidde. In die tijd

zag je in verkiezingstijd ook al reclamebiljetten van de diverse politieke partijen. Alleen SDAP en de communisten kladden met witte kalk leuzen op muren.

Die communisten schreven eigenlijk alleen maar: "Kiest Wijnkoop", maar alle letters waren wat uitgedropen met sliertjes kalk en dat alleen al leek me zeer opruiend en dreigend, en dan die akelige naam "Wijnkoop"...

Juffrouw Krijn ging altijd heel gedistingeerd gekleed, beslist onopvallend duur. Ze woonde Sarphatistraat 46, een kapitaal ouderwets herenhuis, vlak bij het Weesperplein. Als ze 's morgens en 's middags, kort voor schooltijd het schoolplein op stapte, vanaf de hoek met het huis van mijnheer Gunning, liet ze altijd eerst een snelle veldheersblik over het pleintje dwalen, om te zien of geen van de leerlingen zich onbehoorlijk gedroeg, maar dat gebeurde in die tijd nog niet. Bovendien was het dus een "elite"-school: heen en weer hollen en schreeuwen was er niet bij, we stonden rustig in groepjes te praten.

Juffrouw Krijn kwam altijd met lijn 15. In al die jaren heb ik haar maar een doodenkele keer op de fiets zien komen. Ik ging natuurlijk altijd met de fiets naar school, alleen bij gietregen of sneeuw met de tram en dan kon ik dus 15 of 16 nemen. Ik zat dus maar een enkele keer met haar in de tram, maar ik heb nooit met haar een gesprek gehad, dat durfde ik niet te beginnen en zij maakte ook geen aanstalten.

Tijdens mijn schooljaren studeerde ze ook nog Deens erbij, of zelfs alle Scandinavische talen. Zelf sprak ze nooit daarover, maar van een leraar hoorden we op een gegeven ogenblik - en dan nog eigenlijk maar terloops - dat zij examens had gedaan. Ik meen toen al doctoraal. En zij is dus in de oorlog omgekomen.

Wat afschuwelijk toch, nog geheel afgezien van het menselijke aspect, dat er in de 2de wereldoorlog zoveel intellect is vermoord.

Nu heb ik wel veel over juffrouw Krijn verteld, terwijl ik eigenlijk niet eens zo van haar

*Dr S.A. Krijn,
docente Nederlands en Geschiedenis*

hield, zij het dat ik haar wèl waardeerde, maar per slot was zij de enige, van wie ik alle 6 jaar les heb gehad en dan ook nog in twee vakken.

Mej. Dr J.F.C. Gutteling, die Engels gaf, heb ik 5 jaar gehad: met Engels werd in de tweede klas begonnen, Duits en Frans kreeg je meteen in de eerste.

Ze was héél klein en héél tener, had donkerblond opgestoken kroeshaar, droeg altijd mantelpakken, van die echte correcte, meestal marineblauw en een soort bloempotachtige hoeden en zag er in mijn ogen typisch Engels uit. Ook zij gaf bijzonder goed les. We hebben b.v. enorm veel stukken van Shakespeare bij haar gelezen. Ook Dickens' "*Pickwick Papers*", maar ook "*Stories of modern authors*" en het eerste deel van de *Forsyte Saga*: "*A man of property*" en het interlude "*Indian summer of a Forsyte*". Frans had ik in de onderbouw van **Dr J. Fransen**, die later professor is geworden. Hij was klein van stuk, enigszins gezet. Door een paar jongens in de klas werd hij nogal geplaagd (de meisjes deden daar niet aan mee) en zo had hij niet al te best orde, maar vergeleken met later en nu was het niets. Bij hem heb ik die 2 eerste jaren eigenlijk niets hoeven leren, omdat wij op de lagere school al zo geweldig goed Frans hadden gehad, o.a. alle onregelmatige werkwoorden.

De eerste jaren hadden we wiskunde van **Dr L.A. van Wijk**. Hij was erg jong en heel aardig, ietwat schuchter en zachtaardig, maar hij werd niet geplaagd; hij had zwart krulhaar en een bril op. Hij gaf goed les.

Later, in de vijfde en zesde klas - Gymnasium a dus - kregen we wiskunde van **Dr A. Kettner**. Hij was een vrolijke wervelwind, met een altijd blij lachend gezicht, naar achteren gekamd wapperend enigszins golvend, rossig blond haar en een licht buikje. Hij was het hoofd van de H.B.S.afdeling, die op deze oorspronkelijke Lyceumvorm vier leerjaren telde, dus met de onderbouw mee in totaal zes. Zijn functietitel luidde "Onderdirecteur". Hij gaf stereometrie en legde dit zo enthousiast en op 'n beeldende manier uit, met linialen, boeken, blocnotes, de bordpasser en wat al niet, dat naar mijn idee zelfs de allerdomste het moest begrijpen. In de zesde gaf hij er trouwens ook planimetrie bij, met het oog op het eindexamen.

In de tweede klas kregen we ook al een uur natuurkunde, alleen practicum, erg leuk: b.v. een vulpen - die toen van eboniet was - heel warm wrijven, met een zijde lap of een kattevel en dan dicht boven snippertjes papier houden, die er dan tegenaan vlogen. Zo ook met barnsteen en een staaf zegellak.

Natuurkunde werd gegeven door **Dr P.A. van der Harst**, een erg aardige man met levendige donkerbruine ogen en een beeldig bruin "bevervachtje" als hoofdhaar. Hij legde erg goed uit. In de gymnasiumafdeling kregen we hem nog in de vierde. Hij gaf toen o.a. een uitstekend dictaat over "warmte-licht-geluid".

(wordt vervolgd)

In Memoriam drs H.W. Swart

Op 29 januari overleed onze oud-collega drs H.W. Swart.

Bijna 35 jaar, van 1947 tot 1980, was hij leraar klassieke talen aan Het Amsterdams Lyceum, de school waar hij zelf in 1933 eindexamen had gedaan.

Zijn talloze leerlingen hebben hem gekend als een gedegen en consciëntieus docent met een bijzondere liefde voor juist de taalkundige aspecten van het vak.

Hans Swart was een classicus van de oude stempel en hij beschouwde de veranderingen die zich in de jaren zeventig, na de invoering van de mammoetwet, op ons vakgebied voltrokken niet als een verbetering. Daar kwam hij dan ook graag en van harte voor uit. Het was zijn verdienste dat hij zich desondanks aan die veranderingen aanpaste en ze op bepaalde punten zelfs ging waarderen: zo juichte hij het toe dat er in het lesmateriaal meer aandacht dan voorheen werd besteed aan antieke cultuur, een onderdeel van ons vak waar hij een intense belangstelling voor koesterde.

In de lagere klassen doceerde hij liever Latijn dan Grieks. Wanneer echter eenmaal, zoals dat vroeger heette, de 'scheiding der geesten', die tussen alfa en beta, had plaatsgevonden, tegen de tijd dat de leerlingen wat volwassener waren en de rijpheid bezaten om het geladen woordgebruik en de subtiele nuances van de Griekse tragedie te kunnen waarderen, had Grieks zijn voorkeur. In die kleinere alfaklassen was hij spontaner en minder gereserveerd. Collega Swart was immers iemand die meer plezier beleefde aan het kleine gezelschap dan aan het grote collectivum, die meer hield van het gesprek dan van vergaderingen.

In zijn vroege leraarsjaren was hij een enthousiast leider van de Wolkenlandweken. Vele OLO-leden zullen zich dat ongetwijfeld herinneren.

Zijn hele loopbaan door bleef hij de buitenschoolse prestaties van leerlingen en collega's met veel interesse volgen. Hij was dan ook een trouw bezoeker van al die manifestaties die zich op een school als de onze voordoen, ook gedurende de dertien jaren na zijn pensionering. Toneelvoorstellingen, muziekavonden, het jeugdliteratuurfestijn, de lustra, collega Swart en zijn vrouw waren erbij.

Alleen op de laatste bijeenkomst, die van de oud-docenten in november vorig jaar, ontbrak hij. Zijn ziekte had toen al toegeslagen.

Gerdien Boersma

Op 15 april van dit jaar overleed Alf Bungener. Hij was sinds 1986 leraar Frans aan onze school. Alleen enkelen van de jongste OLO-leden zullen dus van deze originele, markante figuur, deze bevlogen docent, les gehad hebben. Zij begrijpen ongetwijfeld welk een groot verlies zijn dood voor Het Amsterdams betekent.

Dr J. Heimans

In een vorige editie van ons bulletin drukten we een oproep af van drs Marga Coesèl-Wouda; zij was bezig met het schrijven van een biografie over Dr J. Heimans, onze plant- en dierkunde docent van weleer, en zij wilde haar gegevens graag aanvullen met herinneringen van oud-leerlingen.

Inderdaad ontving zij reacties op haar verzoek en was daar heel dankbaar voor.

Inmiddels is het boek voltooid en op 27 mei j.l. is de schrijfster zelfs op deze biografie gepromoveerd.

Proficiat!

Marga Coesèl verleende ook haar medewerking aan de Lustrum-uitgave van de school (1992) waarin een artikel van haar hand is opgenomen, getiteld "J. Heimans, boeiend en veelzijdig man".

"Zinkviooltjes en zoetwaterwieren"

J. Heimans (1889-1978). Natuurstudie en natuurbescherming in Nederland

door Marga Coesèl

ISBN 90-6550-364-1

Supplement Adresboek

Na het samenstellen van het eerste supplement op het Adresboek 1992 bereikten het secretariaat zoveel adreswijzigingen, dat het niet overbodig was om in februari van dit jaar een 2de supplement samen te stellen.

Aan de bezoekers van de bijeenkomst op 13 februari werd dit al uitgereikt.

Het kan besteld worden door f 2,- incl. verzendkosten over te maken op

Postbank nr 3724905 t.n.v.

P. van Cleef-Joachimsthal,

Amsterdam.

Op 28 mei nemen wij in besloten kring afscheid van

Henk Burger

Ruim vijftientig jaar was hij leraar geschiedenis en Nederlands aan onze school.

Hij was een begenadigd docent en talloze leerlingen en oud-leerlingen hebben dit ervaren.

Zijn eruditie, zijn alerte intelligentie en zijn gevoel voor humor maakten hem daarnaast ook tot een geliefd collega. Bovenal was hij voor velen van ons een vriend wiens plaats door niemand kan worden ingenomen.

Bestuur, personeel en leerlingen van
Het Amsterdams Lyceum

Namens de OLO woonde ik de herdenkingsplechtigheid bij in de aula.

De gevoelvolle woorden van de rector, de emotie op de gezichten van de aanwezige leerlingen, docenten en oud-docenten, de vlag op het gebouw halfstok: alles wees erop dat dit een donkere dag was in de geschiedenis van de school en dat Het Amsterdams Lyceum met het heengaan van Henk Burger een gevoelig verlies heeft geleden.

Paula van Cleef-Joachimsthal

Financiële verantwoording beeld Dr C.P. Gunning

Ontvangsten

bijdragen oud-leerlingen		f 19.647,66
--------------------------	--	-------------

Uitgaven

honorarium beeldhouwer	f 12.720,-	
vergroten en inlijsten		
foto Dr CPG	“ 524,-	
enveloppen/portokosten		
mei 1991	“ 462,15	
idem december 1992	“ 144,35	
fotografie van beeld	“ 230,-	
kosten rond onthulling	“ <u>160,80</u>	“ <u>14.241,30</u>
saldo		f 5.406,36

Het saldo is aan de school geschonken. De rector heeft deze gift in dank aanvaard en zal het bedrag besteden aan de “Naamplatenactie”.

Het comité

Nelle Spitz-van Oss
Richard Stolzenburg
Alfred de Swarte

